

Motion till riksdagen 2021/22:1109

av **Ann-Britt Åsebol m.fl. (M)**

En modernisering av efterlevandeskyddet där pensionärer ingår

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att modernisera det befintliga efterlevandeskyddet och beakta pensionärers behov av detsamma och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Som en följd av att det reformerade pensionssystemet infördes för omkring 20 år sedan gjordes samtidigt förändringar i kringliggande ersättningssystem, så som efterlevandeskydd. Änkepensionen är sedan dess under utfasning, men kvarstår som en viktig inkomst särskilt bland de äldsta kvinnorna. Efterlevandeskydd finns idag men beviljas enbart för personer som inte fyllt 65 år. För pensionärer återstår således i viss mån änkepension, en viss förändring i tilläggs pensionen om hushållet går från samman- till ensamboende och det behovsprövade bostadstillägget.

Pensionsmyndigheten har år 2018 i ett svar på regeringsuppdrag analyserat just efterlevandeskyddet och kom då till slutsatsen att regeringen bör överväga att antingen avskaffa 65-årsgränsen eller avskaffa möjligheten för efterlevande utan barn att få omställningspension. Sedan dess har dessvärre inget skett från regeringens sida.

Mot bakgrund av Pensionsmyndighetens uppmaning och med tanke på att änkepensionen fasas ut och att det existerande efterlevandeskyddet inte omfattar pensionärer bör det övervägas att också beakta just människor som fyllt 65 år och äldre vid en stundande översyn och modernisering av efterlevandeskyddet.

I sammanhanget bör kännas till att det på många olika sätt är högst sannolikt lika kännbart att mista sin make/maka oavsett vilken ålder den person som lever kvar är i. Att ha en övre åldersgräns för efterlevandeskyddet kan inte anses helt rimligt eller rättvist. Vid förlust av make/maka kommer inte bara sorgearbete, omställning och ansträngande praktiska ting, utan också en minskning av hushållets inkomstnivå. När det rör pensionärer lever kvinnor i genomsnitt längre än män och har i genomsnitt lägre pensioner, ekonomiskt sett kan partners bortgång således medföra minst en halvering av hushållets inkomster inom en kort tid.

I en sådan känslig och omvälvande situation vore människor betjänt med, precis som för de som inte fyllt 65 år, ett stöd i vardagen i form av ett efterlevandestöd också för pensionärer. Ett sådant skulle kunna vara tillfälligt under några månader eller upp till ett år. Huvudsaken är att i en sådan livsförändring inte också behöva riskera ekonomiska bekymmer ovanpå allt annat.

Regeringen har sedan flera år haft på sitt bord en analys från Pensionsmyndigheten med tydliga uppmaningar till förändring av efterlevandeskyddet. Detta arbete behöver sättas igång, och då dels inkludera en modernisering av efterlevandeskyddet dels ta hänsyn till bristen på efterlevandeskydd för de som har fyllt 65 år och deras behov av ett sådant.

Ann-Britt Åsebol (M)

Elisabeth Björnsdotter Rahm (M)

Saila Quicklund (M)

Cecilie Tenfjord Toftby (M)